

# FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane          „ „ „ pe 1/2 an 5 „          „ România și străinătate pe an 14 franci          „ „ „ pe 1/2 an 7 „</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane</p>	<p>Correspondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“          iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la          ADMINISTRAȚIA          Bibliotecii și Tipografiei diec. în Caransebeș</p>
--	---	--

## Predici alese

*Predică pentru a treia Duminică a marelui post*

*Iubiților Creștini!*

Părăsind Mântuitorul nostru pământul și înălțându-se la ceriu a depus în sânta sa biserică toate mijloacele, cari ne înlesnesc mântuirea sufletelor noastre.

De aceste mijloace se ține scoaterea s. cruci, care după ritualul bisericii noastre se face în duminica aceasta a postului mare, punându-se crucea în mijlocul bisericii, ca toți credincioșii să se închine la ea și să-și aducă aminte de acea faptă mântuitoare, prin care Cristos ne-a mântuit pe noi toți. Ea ne invită astăzi la închinarea ei cu dulcea și frumoasa cântare: „Crucci Tale ne închinăm, stăpâne, și sânta învierea Ta o mărim!“

O cât de scurte, dară cât de dulci sunt aceste cuvinte! Căci, dacă privim la cruce, cine din noi nu-și aduce aminte, că lemnul acesta este altariul, pe care s'a junghiat mielul lui Dumnezeu, că pe el Cristos a suferit crâncene și dureroase patimi, și în urmă că biruind cu moartea sa pe moarte a făcut din lemnul acesta batjocurit și urgisit de toți un steag falnic de biruință, în jurul căruia se adună toți, l'a prefăcut într'un soare strălucitoriu, care revarsă dragostea lui Dumnezeu peste noi și la care privind, nădăjduim mântuirea noastră! Prin acest lemn ni-s'au deschis ușile raiului, prin el s'a încheat legea veche și a resărit soarele legii celei noaue; milioane de suflete, cari zăceau în noianul întunerecului și al nesciinței, au ajuns prin el la cunoștința adevăratului Dumnezeu. Crucea a devenit pentru noi creștinii semnul mântuirii, semnul bucuriei și al măririi noastre, precum zice apostolul Paul: „Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în crucea Domnului nostru Isus Cristos“ (Galat. 6, 14).

Da, iubiților, semnul măririi este sânta cruce; dară până ce a devenit aceasta, ea a fost semnul suferințelor; căci numai după ce a îndurat pe ea Mântuitorul nostru multe și grele suferinți, a trecut El la mărire netrecătoare, arătându-ne cu aceasta, că și noi, dacă voim să ne lăudăm cu mărirea crucii și să gustăm din fructele acelei măririi, trebuie mai întâiu să ne biruim pe noi înși-ne și luând asupra-ne crucea suferințelor să urmăm Mântuitorului nostru. De aceea arătându-ne astăzi sânta biserică acest semni de biruință și mântuire creștinească, ea ne vestesce pe de altă parte din s. evanghelie următoarele cuvinte ale Fiului dumnezeesc: »Cine voesce să vină după mine, să se lapede de sine, să-și iee crucea sa și să-mi urmeze mie«.

Va să zică, cel-ce voiesce să-și mântuească sufletul, trebuie să se lapede de toate poftele lumii acestea, trebuie să iee asupra-și crucea năcazurilor și suferințelor, căci numai așa va putea eși biruitoriu din lupta între trupul și sufletul său, din lupta cu ispitele cele multe și primejdioase ale acestei vieți pământene.

Cumpenind însemnătatea cuvintelor lui Isus Cristos, veniți dimpreună cu mine să cercăm mai de aproape, în ce se cuprinde acea lăpădare de sine și aceea putere a crucii, ce o cere Cristos de la noi? — Fiți cu luare aminte!

»Scim că legea este dohovnicească, iară omul e trupesc, vëndut sub păcat. Căci ceea ce fac, nu sciu, pentru că nu fac aceea ce voiesc, ci aceea ce uresc, aceea fac.....« »sciu că în mine, adevă în trupul meu nu locuesce ce este bun; că a voi se află în mine, iar' a face binele nu aflu.....« și iarăș »ved alta lege în mădularele mele luptându-se împotriva legii minții mele, și făcându-mă serv legii păcatului, care este în mădularele mele«. Iată, cu aceste cuvinte, isvorite din adâncul inimei, descrie marele apostol Paul ființa noastră!

Fiind omul compus din două părți, din suflet și din trup, aflăm că aceste două părți au pierdut prin păcatul strămoșesc buna înțelegere întreolaltă, au devenit protivnice una alteia; căci alta este voința trupului și alta a sufletului. Minte și mai ales cugetul nostru, aceasta scânteie dumnezească și partea cea mai aleasă și mai gingasă a sufletului nostru, află pururea binele și ne îndeamnă a voi, a iubi și a lucra aceea ce este bun, drept și în folosul mântuirii noastre. Altfel „legea, care se află în mădulărele noastre“; aceasta lege voește numai bunăstarea și desfătarea timpurală, lucrând cu putere împotriva înfrinării și lăpădării de sine. Astfel se luptă pururea aceste două părți ale omului »*poftind trupul împotriva duhului, și duhul împotriva trupului, împotrivindu-se unul altuia, încât nu facem, ce am voi*«. Fiecare din noi cunoaște acest adevăr, căci fiecare în toată ziua se află în această luptă. Noi recunoaștem binele și-l deosebim de rău, năuzim a face binele și încunjurăm răul, dară vine ceasul cel slab cu ispitele sale, și iată, noi am rămas numai cu recunoașterea binelui, cu propusul de a-l face, în faptă însă ne-am depărtat dela calea cea dreaptă! Aceasta află loc mai ales atunci dacă la isprăvirea unui bine ni se cere jertfă sau osteneală. Vedem deci, că în om sunt două voinți, două năzuinți cu privire la traiul său, în urma uneia trăește el pentru sine, pentru poftele, patimile, și pentru tot ce îndulcește viața sa timpurală; iară în urma alteia tinde el la mântuirea sufletului său, năzuiește a trăi pentru Domnul său.

În această luptă dinlăuntrul nostru noi avem însă un prieten puternic, adică cugetul nostru, care se întrepune totdeauna pentru voirea noastră cea bună, care arată calea, pe care trebuie să pășim, ca să ne mântuim sufletul. Și dacă omul urmează judecății cugetului său recunoscând, că alta este legea lumii și alta a lui Dumnezeu, că alta este împăcarea și mântuirea sufletului, și alta îndestularea trupului, că »*carnea și sângele nu pot moșteni împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea pe neștricăciune*«, atunci el s'a biruit pe sine; și cu cât mai mult nu-i pasă de fericirile și nevoile acestei vieți trecătoare, ci mai virtos de cele, ce cugetul lui le află bune și folositoare pentru suflet, cu atât mai mult se lăpădă el de sine, aflându-și pacea sufletului. *A se supune deci cu totul descoperirii și vocii lui Dumnezeu, precum și poruncilor lui aduse prin Isus Cristos și depuse în sânta sa biserică, este lăpădarea de sine, la care ne invită Mântuitorul nostru în evangelia de astăzi!*

Cât de multe sunt ispitele, cât de des se apropie ele de noi, căutând să ne detragă dela lăpădarea de sine, dela supunerea noastră sub voia lui Dumnezeu, despre aceea ne încredințăm din viața de toate zilele. De câți creștini bună-

oară nu dăm în ziua de astăzi, cari mândri, că posedă învățătura lumească, cu mințea lor îngâmfată cred a se mântui, a fi fericiți și fără credința lui Cristos, căutând unii a clătina chiar și zidul cel vecinic al descoperirii dumnezeesci, sânta biserică! O; orbilor, au nu știți, că filozofii, învățăturile voastre protivnice credinței lui Cristos „toate-s vechi și noaue toate“, că ele se iveau chiar la începutul religiunii creștine — deși pe atunci nu creștinii, ci păgânii le iscodeau, — și că ele se resipesc în pulbere înaintea zidului vecinicii, precum se frâng valurile mării de stânca cea tare! Au nu știți, că prin neînfrinarea poftelor trupesci, vestezește și pierd omul trupesc? Astfel și cu sufletul vostru; de nu veți lăpăda de voi și dăhoviți-vă, înfrinând duhul vostru desfrinat și cuprinzând cu supunere credința lui Cristos, care zice: »*fericiți sunt cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor*« nu veți fi fericiți și nu veți avea nici când liniștea cugetului!

Dară mai dăm și de alți creștini, cari drept că se supun credinței lui Cristos, dară nu-și mai bat capul în ce se cuprinde acea credință, smomiind cu nepăsarea lor chiar și pe alții, de a nu se îngriji de adevărata învățatură a lui Cristos. Ei sunt cuprinși de vârtejul acestei lumi sgomotoase și răpiți de păcatul lăcomiei, rămân morți cu credința lor. Și oare lăpădarea de sine stă într-o aceea, dacă credem în Dumnezeu și în descoperirea dumnezească, dară nu împlinim poruncile lui Dumnezeu? Nu, iubiților, căci numai atunci ne lăpădăm de noi înșine, dacă, crezând cu toată tăria în Dumnezeu, căutăm a duce și o viață ce corespunde pe deplin acelei credinți, împlinind toate poruncile și gata fiind a jertfi totul din dragostea către Dumnezeu. Pururoa să știm, că întâia poruncă, care datorăm suntem a o împlini, sună: »*Să iubești pre Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată puterea ta și din tot cugetul tău; și pre aproapele tău ca însu-și pe tine*«, și că fără fapte corespunzătoare acestei porunci, rămâne moartă credința și viața noastră sufletească. Viața noastră să fie împodobită cu fapte bune, isvorite din dragoste către Dumnezeu și către aproapele nostru, strălucind mai ales prin isprăvirea faptelor îndurării sufletești și trupesci.

Lăpădarea de sine se cuprinde așadar în credință tare în Dumnezeu, în dragoste adevărată către Dumnezeu și către aproapele, în faptele cele bune, cari isvoresc din dragostea aceasta. Ca lăpădarea de sine să fie însă deplină, desăvirșită, se cere numai decât, ca credința și dragostea noastră către Dumnezeu și aproapele să rămână sub ori ce împrejurare a vieții noastre, și mai ales în timp de nevoie și de nenorocire, — aceeaș, adică tare, neclintită și vie,

ca noi să purtăm crucea lui Crisios, nevoile și suferințele lumii acesteia cu vrednicie până la cea din urmă clipă a vieții noastre, nădejduind în ajutorul lui Dumnezeu și respătarea cerească, care îl așteaptă pe col drept. Și cum să nu purtăm, dreptmăritorilor auzitori, cu tărie și lăpădare de sine toate nevoile vieții noastre, dacă am îmbrățoșat odată pe Cristos și învățătura lui, dacă El însuși ni-a mers înainte cu pildă bună întru suportarea suferințelor și năcazurilor, supunându-se cu totul voiei lui Dumnezeu. Avut-a poate Cristos odihnă, dacă zice: »*Vulpile au vizunii și paserile cerului cuiburi, iară Fiul omnesc n'are unde să plece capul său*«, sau nu-i era voia Tatălui său peste tot scumpă și hotăritoare, dacă în lupta sa de moarte, se ruga El cu aceste cuvinte: »*Părinte, de este cu puțință, să trecă paharul acesta dela mine; dară nu pre cum voiesc eu, ci precum voiesci Tu*! Au n'a suferit Mântuitorul nostru desprețuire, prigoniri, chinuri ba chiar și cea mai rușinoasă moarte, răstignirea pe cruce, ca rescumpărându-ne să ne fie totodată cea mai bună pildă pentru umilița și lăpădarea de sine? Cum să nu-i urmăm unui astfel de învățătoriu, care a pătimit fără vină chinuri cumplite, care nimica nu pretinde dela noi, ce singur n'ar fi îndurat, dorind numai mântuirea noastră? E drept; grea, de tot grea este lăpădarea de sine și spărtarea crucii lui Cristos! Dară cine nu recunoaște adevărul, că ca să ne putem însănătoșa trupește, se cere lecuire? Și lecuirea aceasta e de multe ori amară și dureroasă. Astfel e și cu sufletul nostru; ca să-l vedem mântuit și fericit, trebuie să-l curățim de toată tina păcatelor, și să suportăm cu răbdare și lăpădare de sine toate ispitele și suferințele, cu cari ne cearcă bunul Dumnezeu în scopul mântuirii precum se vede aceasta din cuvintele s. ap. Iacob: »*De bucurie o socotiți, când cădeți în felurite ispite; sciind că cercarea credinței voastre lucrează răbdare. Iară răbdarea să fie deplină, ca să fiți desăvârșiți și întregi, în nimic având lipsă*«.

Cu aceste v'am desfășurat, iubitorilor, întru ce se cuprinde lăpădarea de sine, purtarea crucii lui Cristos; v'am arătat, că numai creștinul, care cu mintea și inima sa îmbrățosează învățătura lui Cristos, a cărui viață strălucеște de dragoste pentru Dumnezeu și aproapele, arătându-se în isprăvirea faptelor bune, care în ori-ce împrejurare a vieții sale — fie ea îmbucurătoare sau tristă — rămâne statornic în acea credință și dragoste, care nu pierde nici când nadejdea în Dumnezeu și ajutorul lui — numai creștinul ca acesta s'a lăpădat de sine și e vrednic să urmeze lui Cristos. El a dobândit liniștea cugetului, pentru dînsul crucea lui Cristos nu este mai

mult crucea suferințelor, ci crucea mării! Aceasta este adevărata țintă a vieții noastre; și ca să ni aducem aminte de asta țintă, sânta biserică ni-a arătat astăzi acest sânt și de viață făcătoriu lemn: l-a arătat, ca unii din creștinii, cari încă nu s'au lăpădat de desfătările acestei lumi, — ce li îndulcesc viața asta pământească, dară li și încarcă sufletul cu multe și grele păcate, — cari încă nu s'au biruit pe sine, să privească la această cruce, și aducându-și aminte ce s'a petrecut pe ea și prin ea, să-și vină în fire, pornind pe calea mântuirii; l-a arătat, ca alții iarăș, cari se află acuma pe acea cale spionoasă, dară sunt obosiți din cauza multor greutăți, de cari dau, să se resufle la umbra santei cruci, și recorindu-se, să pășască mângăiați și întăriți înainte. Tuturor însă ni-a arătat sânta biserică acest semn de biruință, ca să cunoaștem, că a sosit timpul înfrinării trupesci și sufletesci, timpul, în care dători suntem a curăți sufletul nostru de păcate prin sânta taină a marturisirii și a cuminecăturii, ca curăți și fără prihană să ajungem „serbarea serbărilor“, luminata zi a învierii lui Cristos. — Amin.

(Colecț. de predice — Voitschi-Târnavschi)

## Isus alină valurile mării

Lețiune din Religione

### Ținta

Voim să vedem, cum s'a purtat Isus și învățăceii săi în o furtună pe mare.

### I. Pregătirea

Ce se întâmplă, când e furtună aici la noi? Suflă vântul, ploauă, arborii se indoiesc și se rup, pulberea de pe stradă ne isbesce în ochi... Cum va fi pe mare furtuna?

Întrebări ajutătoare: Când ve aflați voi lângă o apă (riu, lac...) și aruncați petri în apă, ce se întâmplă cu apa? Se formează cercuri din ce în ce mai mari, — valuri. Un vânt tare însă (pe mare) face valuri cu mult mai mari; apa se ridică în sus în forma unor munți, iar jos e un ogaș, o vale adâncă în apă.

Ce se întâmplă cu corabia în acest cas? Se ridică în sus de valuri, de unde apoi cade jos și se umple de apă. Ce se întâmplă cu oamenii din corabie? Ațeargă în toate părțile prin corabie ca și cum ar fi amețiți, nu pot sta în picioare, cad; se tem de perire; se roagă lui Dumnezeu — înjură. Învățăceii lui Isus încă au ajuns odată în astfel de primejdie. Ei erau pe lacul Genezaret (se arată pe mapă); pe termul lacului se află orașele, în cari mai mult a petrecut Isus. Cari?... Cum se vor fi purtat învățăceii lui Isus în această primejdie? Presupuneri. Dar Isus...? Presupuneri. Să vedem.

## II. Predarea

### a) *Învățăceii în primejdie.*

Odinioară era Isus în corabie cu învățăceii săi. Și iată vifor mare s'a făcut pe mare, cât se acoperia corabia cu valuri; iar Isus dormia.

#### *Reproducere.*

*Aprofundare:* Pe ce lac se afla Isus? Cine era cu Isus? Învățăceii. Ce învățăcei cunosti tu? De ce a intrat Isus și învățăceii în corabie? Ca să treacă în vrun oraș de ceea parte a lacului. Ce vreme va fi fost, când au plecat? Frumoasă, căci pe timp urit n'ar fi plecat. Dar rămas-a vremea tot așa? Ce s'a întâmplat cu corabia? Cum se vor fi purtat învățăceii? I-va fi cuprins frica. De ce se vor fi temut ei? Că se vor ineca. Ce făcea Isus? Dormea. Așadar nu ne mirăm, că învățăceii se temeau, căci Isus dormea, ca și când n'ar fi fost nici o primejdie. Învățăceii se vor fi mirat, cum poate dormi Isus. De ce? ... Ce vor fi gândit? Isus se va deștepta în curând de sgduitul corăbiei, ori de stropii de apă. ... Însă Isus nu se deștepta, — și primejdia devenia tot mai mare. Ce ați fi făcut voi în acest cas? Ce vor fi făcut acum învățăceii? Presupuneri.

### b) *Învățăceii cer ajutoriu dela Isus. Isus îi muștră.*

Și apropiindu-se de el învățăceii, l-au destep-tat zicând: „Doamne, mântuesce-ne, că perim“. Și li-a zis Isus: „Ce sunteți fricoși, puțin credin-cioșilor?“

#### *Reproducere.*

*Aprofundare:* Cum au strigat învățăceii către Isus? Doamne mântuesce-ne. Făcut-au bine învățăceii, că au cerut ajutoriu dela Isus? Au făcut bine, fiindcă au cerut ajutoriu dela acela, care poate să le ajute. Ei ne-au arătat, ce să facem și noi, când suntem în primejdii. Ce trebuie să faci tu, când esci bolnav sau când ai ajuns în alt necaz? Să cer ajutoriu dela Dumnezeu. Aceasta ne-o zice și însuș Dumnezeu: „Chiamă-mă în ziua necazului și eu te voiu mântui, iar tu să mă preamăresci“ (Ps. 50, 15).

Însă învățăceii n'au zis numai „Doamne mântu-esce-ne“, ci au mai zis ceva; anume, ce? „... că perim“. A fost asta frumos dela ei? ... De aceea Isus i-a muștrat. Cum a zis? ... De unde vedem noi, că învățăceii sunt „puțin credincioși“? ... Dacă ar fi avut ei credință multă, cum s'ar fi gândit? Domnul Isus e cu noi și valurile și furtuna nu ne pot face nici un rău; el ne va ajuta. De ce trebuia să gândească astfel? Fiind-că au văzut, cum a făcut Isus minuni și altădată. Când? ... Însă învățăceii când au ajuns în primejdie uită, că Isus e cu dînșii, și-i cuprinde frica, în loc să-și pună credința în puterea și iubirea lui Dumnezeu. Fost-a și Isus tot așa ca și învățăceii? Numai dînșul a avut credință tare. El s'a gândit numai la Tatăl din ceriuri; a știut că nu se întâmplă decât numai aceea ce voesce Tatăl. De aceea a muștrat pe învățăceii pentru puțină lor credință și

le-a arătat, că Dumnezeu ne scie și ne poate scăpa chiar și din cea mai mare primejdie.

### c) *Isus liniștesce furtuna. Oamenii se miră.*

Atunci sculându-se Isus a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare. Iar oamenii se mirau zicând: „Cine este acest om, că și vânturile și marea ascultă de dînșul!“

#### *Reproducere.*

*Aprofundare:* Cum a arătat Isus învățăceilor, că Dumnezeu scie și ne poate scăpa? Prin lipișirea mării. Isus însă le-a mai arătat ceva prin aceasta; care scie să ne spună? Ne-a arătat, cum să ne pur-tăm în primejdii și că totdeauna să ne încredem în Dumnezeu.

Noi am cetit, că „oamenii se mirau;“ care oa-meni? Cei care vor fi fost pe corabie afară de Isus și afară de învățăceii. De ce s'au miret ei? ... Și cum se întrebau unii pe alții? „Cine este acest om etc.“ Spune tu: „Cine este acest om, că și vânturile și marea ascultă de dînșul?“ Este Domnul Isus Cristos Fiul lui Dumnezeu. „Doamne, cine este puternic ca tine! Tu stăpănesci peste sumetia mării; când undele ei se redică, tu le liniștesci“ (Ps. 89, 9—10).

#### *Recapitulare.*

## III. Asociațiunea

Cum a fost Isus în primejdii? Cu credință tare în Dumnezeu, curajos și liniștit. ... Dar învățăceii? ... Se tem, sunt fricoși. Ce întrebare putem pune asupra istorioarei noastre cu privire la Isus? „Cum este Isus în primejdie?“ Răspunde la această întrebare!

1. *Isus are credință tare.* De unde vedem? Care scie să ne spună exemple ce se potrivesc la acest punct? Avram, Moise, poporul Israelitean. ... — Și încă mai cum este Isus în primejdie? 2. *Isus spe-rează în Dumnezeu.* De unde se vede? În mijlocul valurilor nu se teme. Când e omul în bătae, cum este? Cine scie exemple? David regele, profetul Ilie, Stefan cel mare, Mihail, Viteazul. ... — Și mai cum am zis, că e Isus în primejdie? 3. *Isus e liniștit.* De unde vedem? Exemple: Moise, David, Ilie... Cum au fost învățăceii? Cum trebuie să fim noi în primejdie?

## IV. Sistemisarea

Ce învățăm din această istorioară?

Învățăm, că în primejdii

Să credem în Dumnezeu,

Să avem nădejde în el și

Să fim liniștiți.

## V. Aplicarea

Cum să fim... ce să facem, în nevoi? Să cerem ajutoriu lui Dumnezeu. Cu ce vorbe ne porun-cesce Dumnezeu să cerem ajutoriu lui, când suntem în nevoi? „Chiamă-mă...“ Ce înțelegi tu prin vorbele: „Dacă Dumnezeu este cu noi, cine poate fi în cōantra noastră?“ (Rom. 8, 31). „Ajutoriu nostru este întru numele Domnului, cel ce a făcut ceriul și pământul“ (Ps. 121, 1). „Dumnezeu ne este scăpare, putere și

ajutoriu cercat întru nevoi". Când ai fost tu în primejdie? (așa întrebăm un copil, care a fost bolnav cu câteva zile mai înainte). În ce primejdie ai fost tu? (întrebăm un copil, care a fost căzut în apă ori pe gheață etc.). Ce trebuie să faci în primejdii? Cum te rogi tu . . . ? Și ce făgăduiește Dumnezeu celor ce cer ajutorul lui? Că îi va mântui. Cu ce vorbă zice Dumnezeu aceasta? „Chiamă-mă . . . și eu te voi mântui". Însă cere Dumnezeu ceva dela noi după aceea? Să-l preamărim. Cum zice Dumnezeu..? „Chiamă-mă . . . iar tu mă vei preamări". Pentru ce să-l preamărim? Pentru că ne-a scos din nevoi. Cum îl preamărim? Îi mulțămim, îl laudăm. „Lăudați numele Domnului . . ." (Ps. 135. Aci se poate învăța cântarea Polilugului ori Doxologia mare „Mărire ție celui ce ne-ai arătat nouă lumină . . .").

*Petru Buzera.*

## Cătră frați!

*„Ajută-te că-ți ajută Dumnezeu".*

Dărnicia Românilui n'are margini acolo, unde este îndemul dela cei chemați. Străinii ne iau de pildă ba chiar invidiază în privința asta.

Am rădicat institute de bani, adevărate fortărețe; am rădicat case naționale, și creat fonduri cu diferite mențiuni; se face pretutindenea propagandă pentru fondul Astei, a teatrului etc. etc., fapte al acărora merit este în mare parte al preoților și învățătorilor și la acărora realizare numai bieții preoți și învățători știu cât năcaz și cum trebuie să-și pună unghia în gușă, să sufere neplăceri până ce le succede de a lămuri și însufleți poporul pentru acestea.

Zic toate prin noi și nimica fără de noi. Am făcut și facem cu dragă inimă toate pentru dragostea de neam, dar făcând toate pentru neam, fraților preoți și învățători, e bine să facem câte ceva și pentru noi și fii noștri și iată ce:

În anul 1901 Venerabilul Consistoriu Diecesan cu circulariul său ddo 18 August Nr. 4380 E. ex 1901 face apel la biserici și particulari, ca în vederea creării unui fond pentru susținerea internatului teologic și pedagogic la diecesa noastră să contribuie popor, preoți, învățători și biserici, ca astfel fondul să-și poată ajunge mențiunea. Ba ce este mai mult fiind idea una din cele mai salutare am văzut și vedem zilnic cum mai marii noștri cu cuvântul și cu fapta au îndemnat și îndeamnă pe frații preoți și învățători, ca fiecare după putință să contribuie la acest fond merit numai pentru buna ocrotire a urmașilor noștri.

Cred, că fiecare din noi, fraților, bine își aduce aminte cu câte greotăți am trebuit să ne luptăm, pe timpul petrecerii noastre în teologie, și pedagogie câte neajunsuri sufeream prin cortelele particularilor fie cu vîptul fie chiar cu serviul. etc pentru bani buni și scumpi și nu era mod, ca să ne putem scăpa.

Acuma făcându-ne Venerabilul Consistoriu posibil nouă și copiilor noștri de a fi și ei la un loc, sub supraveghiere, cu vîpt și toate cele trebuincioase amăsura dorințelor părintești, cred, că nu poate fi pentru noi moment și cauză mai mare și potrivită, pentru care să ne însuflețim noi și să însuflețim comitetele noastre parohiale și pe particulari, ca amesurat puterilor să contribuie fiecare, mai mult însă să ne însuflețim noi înșine avînd în vedere viitorul copiilor noștri, se contribuim fiecare după puteri la rădicarea acestei mărețe instituțiuni menite să devină adevărata citadela a fiitorilor conducători ai neamului. Dacă preoții și învățătorii archidiecesei — destul de lipsiți se însuflețesc pentru de a contribui pe întrecute — ba cum cetii mai zilele trecute chiar și băncile noastre bănățene ai căror inițiatori, cum zisei iar noi suntem — contribuim cu sume de până la 600 cor. la zidindă catedrală metropolitană, de ce să nu ne însuflețim noi pentru internatul nostru ca se contribuie fiecare — biserică și particulari, preoți și învățători cu sume cât de modeste mai ales acuma, că pe lângă modestele noastre câștiguri din parochii mai capetăm partea mai mare și câțva întregire dela stat, iar frații învățători salariul mai regulat și cuincuenale.

Să lăsăm chiar o rentă anuală din întregire la diecesă cum fac greco-catolicii, dacă sunt bine informat 2 %, iar bisericile pe lângă venitul tasului II și III să contribuie anual cu câte ceva statorit după capitalul bisericii cu mențiunea de a dota acest fond. Și astfel rădicînd acesta fortăreața diecesană fiitorii preoți și învățători — sub îngrijirea, supraveghierea și scutul superiorilor lor — să aibă toate cele de lipsă în internat, cum bună oară o au făcut-o și o au de mult rom-catolicii dar mai ales protestanții.

Fraților să voim și vom putea, căci ajutându-ne ne va ajuta și Dumnezeu.

Măidan la 31 Ian. 1903.

**Aureliu Iana**

preot.

**Ce pretind s. Părinți dela cei-ce voiesc să se împărtășască cu s. cuminecătura?** — Deja s. *Iustin Martirul* și *Filosoful* scrie în privința aceasta: „Acest nutriment (adecă s. cuminecătura)" zice el „se numesce de noi cina cea misterioasă, de care nu se poate împărtăși nime, decât aceia, cari cred, că învățăturile noastre sunt adevărate, cari prin apa renașcerii au primit iertare de păcate și cari petrec o viață conformă prescriptelor lui Cristos" (Ap. I. c. 65). — Iară s. *Dionisie din Alexandria* zice: „Cine nu este curat în privința sufletului și a corpului, acela trebuie să se oprească dela cele sante (Epist. ad Basil. c. 2). — Mai pe larg vorbese de lucrul din chestie s. *Ioan Chrisostom*. El zice: „Mulți se împărtășesc de cina cea misterioasă odată în an, alții de două ori, alții încă mai adese-ori. Pe cari îi vom prețui noi mai mult? Pe aceia, cari o fac odată sau acuma mai adese-ori, iară altă-dată mai arare-ori! Nici pe unii,

nici pe alții, ci pe aceia, cari o fac cu conștiință și și inimă curată, cari duc o viață departe de toată defaimă. Unii ca aceștia să se apropie totdeauna iară cei de altfel nici odată". (Hom. 17 în ep. ad Hebr.). — Iară în alt loc provoacă acest s. părinte a nu admite la acest sacrament pe cei nedemni și însuș opresce pe unii ca aceștia dela s. cuminecătură. El scrie în privința aceasta: „Nu mică pedeapsă ve aștepta pe voi, dacă pe un păcătos voaue cunoscut îl lăsați a se apropia de cuminecătura mesei acesteia. Sângele lui se va cere din mâinile voastre. Fie cine-va duce, fie prefect, sau chiar acela, pe a cărui cap este diadema, opresce-l dacă s'ar apropia cu nedemnitare, mai mare putere ai tu aici, decât el.... Dară dacă se va apropia acela din nesciință sau din aroganță, opresce-l, nu te teme. Teme-te de Dumnezeu, iară nu de om. Dacă te vei teme de om, chiar de el însuș vei fi batjocurit, iară dacă te vei teme de Dumnezeu, atunci și de oameni vei fi onorat. Iară dacă tu singur nu cutezi, adă-l la mine, eu nu voi îngădui o cutezare ca această. Mai bucuros voi să-mi pierd viața decât să dau corpul Domnului unui nedemn, și mai bine voi a se vârsa sângele meu, decât să dau sângele cel înfricoșat unuia, care nu este demn. Dacă după multă cercare nu-l ve-i cunoaște pre cel nedemn, nu vei avea culpă. Aceasta am zis despre cei cunoscuți. Căci dacă pe aceștia îi vom îndrepta, atunci Dumnezeu repede ni va descoperi și pre cei necunoscuți, iară dacă noi îi vom lăsa pre cei cunoscuți atunci la ce Dumnezeu ar avea a ni face cunoscuți și pe alții?" (Chrisostom, Hom. 82 în Matth). În urmă zice *Nichifor Mărturisitorul*: „Se cuvine, ca spiritualul, pe cei-ce mărturisesc lui păcate ascunse să-i oprească dela dumnezeasca împărtașire....” și: „Precurvarii, sodomii și ucigașii și alții de ast fel deși vor mărturisi păcatul ce l-au făcut de bună voie...., se opresc dela dumnezeasca împărtașire și primesc. canonul păcatelor lor....” (can. 27 și 28).

Totuș cu privire la oprirea dela s. cuminecătură se cere mare prudență, pentru-că adese-ori nu se poate câștiga deplină siguranță despre indispozițiunea subiectului. Așa se poate întâmpla, că un păcătos poate aiurea să facă mărturisire a păcatelor validă, deci curând unul ca acesta s. împărtașire nu i-se opresce. Aflându-se un păcătos mare, căruia nu i-se putea da s. cuminecătură, în pericol de moarte și cerând cuminecătură, deci mărturisindu-și păcatele și părându-i rău de acestea, i-se dă s. cuminecătură chiar și atunci, când încă nu și-ar fi plinit canonul (can. 13 al sin. I. ecum.) Așisderea se cere dela cei ce voiesc să se împărtașească cu s. cuminecătură fapte de îndurare sau dare de elemosină atât înainte, cât și după împărtașire.

## Varietăți

**Personale.** Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*, a fost septămăna aceasta la

Pesta, unde a luat parte la ședințele reprezentanței fundațiunii Gojdu. Î. P. Cuv. Sa Parintele Arhimandrit *Filaret Musta*, a participat la ședințele delegațiunii congresuale, ce s'au ținut tot în Pesta.

Sinodul episcopesc al metropoliei noastre intrunit în Pesta a confirmat alegerea de episcop al Aradului, a părintelui Protosincol *Ioan I. Papp*.

Maiestatea Sa prea bunul nostru Monarh a primit Joi înainte de prânz în audiență pe Arhipăstoria noastră *Ioan Mețianu* și *Nicolae Popea*.

**Mulțămită publică.** La fondul de ajutorare „Ioan Popasu” au mai intrat următoarele donațiuni: Dela *Cassa de păstrare din Sasca-montană* 50 cor., dela *DI Ilie Curescu* președintele comunități de avere din Caransebeș 10 cor., dela *DI Dimitrie Bogoevici* preot în Bănia 3 cor. și dela *DI Alexandru Ioanovici* preot în Cerna din incidentul hirotonirii sale 4 cor. Mulțămirea noastră mări-moșilor donatori. Dr. *Iuliu Olariu*, președinte Dr. *George Dragomir*, secretariu.

**Dare de samă și mulțămită publică.** Pentru clădirea unui edificiu corespunzător mulțimei peregrinilor la sânta Mănăstire din „Valea Călugărului” și pentru renovarea sfintei biserici, au mai contribuit On. Domni din Bocșa-montană *Maksim Popoviciu* protopresbiter 4 cor., On. institut de credit și economii „Bocșana” 10 cor., Spectaverul Domn *Ioan Budintian* 5 cor., *Marcu*, învățătoru pensionat 1 cor., *Aureliu Poarcău*, *Costa Stancoviciu*, câte 2 cor., *P. Roza* 1 cor., *Moise Ienciu* student universitar 50 fil., *M. Salariu* 1 cor., *G. Diaconoviciu*, *M. Panaiot* câte 40 fil., *C. Popescu* 30 fil., *N. Bogșan* 1 cor., peste tot 29 cor. În Vasiova pe lângă stăruințele On. Domni *George Drăgălina* și *Mitru Iova*, *George Drăgălina* cu soția *Ana* 4 cor., *Mitru Iova* cu soția *Paraschiva Pina* 2 cor., *Iosif Jurca* jude 1 cor., *Iosif Moldovan*, *Vasile Anțilă*, cu soția *Nasta*, *Aureliu Anțilă* câte 1 cor., *Mitru Anțilă*, cu soția *Veta* 2 cor., *Ioan Andrieș* 40 fil., *Persa Moldovan*, 20 fil., total 15 cor. Mulțămirea noastră cele mai profunde. Dumnezeu să le ajute! Sânta Mănăstire din „Valea Călugărului” în 14 Febr. 1903. *Macarie Gușcă* monah.

**Cas de moarte.** Vrednicul notariu comunal *Ioan Stoian*, din Răcășdia, a reposat în Domnul, lăsând în urmă-i soția și doi fii. *Fie-i țărina ușoară!*

**Convocare.** P. T. membri ordinari, fundatori și ajutători ai despărțământului învățătoresc din tractul protopresbiteral ort. român al *Logojului* sunt prin aceasta invitați a participa la prima adunare de despărțământ din anul administrativ 1902/3, care se va ținea *Sâmbătă la 8/21 Martie c.* în comnua *Căvâran* pe lângă următoarea ordine de zi: *Sedința primă.* 1. Deschiderea adunării. 2. Constatarea membrilor prezenți. 3. Citirea circulariului comitetului central. 4. Constituirea despărțământului. 5. O prelegere practică din *Istoria patriei*, ținută de *Arsenie Voscinaru*, inv. în *Tincova*. 6. „*Lecțiuni din economia de casă*”, material

prelucrat și întocmit de George Joandrea, inv. în Logoj, *Ședința a doana*. 7. O prelegere practică din *Istoria naturală*, ținută de Damaschin Daicovici, inv. în Căvărăan, 8. O prelegere practică din *Fisică* ținută de Vasilie Tărian inv. în Sacul. 9. Observări asupra prelegerilor ținute. 10. Alegerea comisiunilor pentru elaborarea temelor statorite de comitet. 11. Raportul cassariului. 12. Raport despre bibliotecă. 13. Propuneri și interpelări. 14. Închiderea adunării. Logoj, 14/27 Februarie 1903. Dr. G. Popoviciu m. p., president. G. Joandrea m. p., not. desp.

**Urzicile.** Toți mâncăm aceste burueni, mai cu seamă când încep să răsară primavara, fie gătite cu carne, fie de post, dar mai nimeni nu cunoaște proprietățile lor folositoare.

Urzica este o plantă, ce crește cu imbelșugare prin locuri părăsite, pe lângă garduri, prin livezi și aiurea; darul ei de-a face pe piele o arsură dureroasă întovărășită de mâncărime, se datorește unor peri subțiri și găuriți, cari dau în o mică bișicuță, la rădăcina lor, plină cu un fel de apă arzătoare. Acești peri dacă se rup în piele, lasă puțin din apa arzătoare, care e plină de mâncărime. Această buruiiană în vechime se bucura de mare trecere, fiind folositoare în multime de boale.

D-rul Anger de Stokholm a găsit, că urzica mai are și mult fer și tanin, și prin urmare ar fi foarte bună în lecuirea lipsei de sânge (anemiei). În adevăr el a încercat la un mare număr de bolnavi, căpătând lecuiți a sângelui stricat, care duce pe un tânăr la sfârșit rău.

La coriu sau pojar (rugeolă), când roșeața întârzie ca să iasă, sau nu a eșit bine, vestitul Dr. Trauseau dela Paris sfătuesce, ca să batem cu urzici pielea bolnavului de 2 sau 3 ori pe zi, și va face minuni, ușurând și tusea și năduful. Poporul mai întrebuițează urzici și la închieturi (reumatism) și cele mai de multe ori îi folosesc.

Mustul din urzici este un leac poporal foarte bun contra treapădului și scurgerilor de sânge, câte 50—150 grame pe zi, luat mai multe zile de rând. Mustul din urzică a fost întrebuițat cu bine în contra bubelor și pistruiilor câte jumătate de gram pe zi.

În fine rădăcina de urzică se mai poate întrebuița cu folos și contra căderii părului, întrebuițând 200 grame rădăcină de urzică, tăiată mărunt și ferbându-o bine cu un litru apă și jumătate litru oțet, iar după-ace s'a răcit se strecură, și cu această apă se freacă bine capul în fiecare sară, înainte de culcare.

Fiertura de urzică mai este bună și la spălarea rănilor și a bubelor. Iată deci cum o buruiiană așa de cunoscută are atâtea leacuri în sine la atâtea boale, și bună prin urmare chiar gătită ca mâncare.

Întrebuițarea e ușoară, puțin costisitoare și de folos.

**Mulțămită publică.** Mulțămesc din inimă tuturor acelor P. T. Domni și cunoscuți, cari din incidentul morții neuitatului nostru soț și tată Ioan Stoian notariu cerc. în Răcășdia și-au exprimat condolența ori au luat parte la înmormântare, mulțămesc mai departe și celor 4 coruri, cari din acest trist incident au cooperat dând decedatului ultimul onor.

Văduva Stoian nasc. Iana  
cu fi George și Ioniță.

## Bibliografie

**Bănăteanul. Deprinderi păgubitoare.** Sfaturi și învățături. Seria primă. Edițiune îngrijită din însărcinarea Despărțământului Lugoj al Asociațiunii și cu consimțământul autorului de Dr. Valeriu Bramisce. Prețul 30 fileri. Lugoj, 1902. Tipografia Carol Traunfellner.

\*

**Istoria Școalelor centrale Române gr. or. din Brașov** scrisă din incidentul jubileului de 50 de ani de Andreiu Bărseanu, profesor. Tipărită cu cheltuiala școalelor. Brașov Tipografia Ciurcu et Comp. 1902 8° mare, pagini 612 + 78 (adnexe).

\*

**Raportul anual** al Societății academice române „Junimea” în Cernăuți. Al XXIV-lea an administrativ dela 18 Noemvre 1901 până la 17 Noemvre 1902. Localitățile societății: „Palatul Național”, Piața principală 3. Cernăuți, 1902. Proprietatea societății.

\*

Din **Estetica tragicului**. (Discuțiune de pe terenul dramaturgiei). A doaua serie de Dr. Iosif Blaga. (Retipărire din „Transilvania” Nr. V din Iunie 1901). Sibiu, 1901. Tipografia arhidieceșană.

\*

Din **istoria școalelor noastre**. Nr. I: Vicențiu Babeș ca director districtual de școale. De George Joandrea învățătoriu. (Cu un portret al ilustrului academician). Editura autorului. Lugoj 1903. Tipariul Tipografiei „Hereș”. Prețul 40 fileri.

\*

**Folosul și importanța (însemnătatea) meseriilor și a comerțului.** De preotul Iancu Milu din Uzdin. Citită în adunarea Despărțământului Panciova al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, la 11/24 Iunie 1902 în comuna Uzdin. Budapesta, 1903 Tipografia „Poporul Român” Strada Vörösmarty 60 a.

\*

**Școala și Familia, foaia pedagogică literară, apare la 1 și 15 ale fiecărui luni.** Redactor responsabil: Ioan Dariu. Cu concursul mai multor profesori, învățători și alți bărbați de școală. — Această foaie „se va ocupa cu toate cestiunile, ce aparțin pedagogiei teoretice și practice, precum și cu cestiuni de literatură și cu ori-ce mișcare în cultura noastră generală”. O recomandăm învățătorilor și tuturor părinților. Abonamentul pe an 6 coroane. Apare în Brașov.

\*

*Lumina și Adevărul* este titlul unei foi, ce apare în fie-care Duminică în Sajtény (comitatul Cianad). Prețul pe un an 4 cor., pe un pătrar de an 1 cor. În „Programul“ foi cetim: „Iată scopul ce-l urmărim dela edarea acestei foi. Voim să venim în ajutorul poporului român. Voim să venim în ajutorul țeranului român. Voim să venim în ajutorul preoției și în-vetătorimei noastre. Ne vom ocupa cu toateafacerile poporului referitoare la administrațiune, judecătorie, biserică, școală și economie...“.

## Concurse

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistoriu ddto 3 Decemvrie 1902 Nr. 692 Șc. se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala confesională gr. or. rom. din **Oravița-română**, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 700 cor.
2. 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> jug. pământ.
3. Cortel liber în edificiul școlai.
4. Relut de lemne pentru școală și pentru cortelul sau 120 cor.
5. Venitul pentru funcțiunile cantoratului 30 coroane.

Alesul învățatoriu este obligat, conform hotăririlor comitetului parohial, să poarte cantoratul, socoțile bisericii și agendele scripturistice ale comitetului parohial, a predă în școală și limba germană, în fine a dirigia corul bisericesc, pentru care va beneficia jumătate din venitul curat dela concerte.

Petenții să-și înainteze recursese, adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral din Oravița-montană.

Oravița-română, din ședința comitetului parohial ținută la 11 Februarie 1903. 1—3 [11]

**Carol Pavloviciu**  
președintele com. par.

**Carol Lazăr**  
not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa a II-a din **Maciova**, protopresbiteratul Caransebeșului se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumente:

1. Doauē sesiuni parohiale în complex de 64 jugere.
2. Birul parohial dela fie-care casă câte 2 cor. sau 15 oche de cucuruz în natură.
3. Venitele usuate dela boteze, cununii, înmormântări, prasnice și alte funcțiuni.
4. Alte venite accidentale în sumă de 100 cor.
5. Nefiind casă parohială alesul va îngrijii singur de cortel.

Concurenții sunt poștiți a se presenta în vre-o Duminică sau sērbătoare în biserica din Maciova și a-și trimitē recursese P. On. Oficiu protopresbiteral în Caransebeș.

Maciova, din ședința comitetului parohial ținută la 10 Decembre 1902. 2—3 [12]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza înaltei ordinațiuni consistoriale ddto 16 Iulie 1901 Nr 2577 se escrie concurs pentru întregirea parohiei de cl. II. din Comuna **Denta** protopresbiteratul Ciacovei, — cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Dotatiunea:

1. O sesiune parohială, după care alegēndul preot are să supoarte toate sarcinile.
2. Birul parohial usuat.
3. Stola usuată.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt avisați, ca recursese lor instruate conform dispozițiunilor din vigoare, adresate comitetului parohial, să le subștearnă P. On. Oficiu protopresbiteral gr. ort. rom. din Ciacova până la terminul indicat, precum și a se presenta în vre-o duminică sau sērbătoare, însă nu în ziua de alegere, cu încuviințarea prealabilă a protopresbiteratului concerninte, în biserică spre a-și arēta desterita în oratorie și cāntarea bisericescă.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 Februarie 1903. 1—3 [13]

Comitetul parohial

În conțelegere cu protopresbiterul tractul

o o o o o o o o

**JOSIF BARBU, Lugoș**

— ofere —

**Vin roșu din anul 1900**

~~~~~ pentru trebuințe bisericesci ~~~~~

1 litru 80 cr. — În butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

**Vin de Bakator din a. 1898**

1 litru 70 cr. — În butoiu de 4 litri 2 fl. 80 cr.

~~~~~

La cumpărări de 4 litri butoiul e gratis

Trimis franco cu posta cu 36 cr. mai mult

o o o o o o o o